

ctor van ons
nderdeel van
tomen, indien
durven hand-
cultuur méde-
aardige verte-

wereld laten
is is, waarop
kelijk zijn van
met God en
aat, Kerk en
heeft de be-
anten, dat we
al de levens-
en te dragen,
mhoog kun-

ston niet al-
ouwen; niet
n opgekomen,
w planten. De
wied; maar
die er groeit
dicht hebben.
uwen alsof de
e, van handel
ondige wereld,
en het geeste-
hebben. Neen,
we ons ge-
le levensopen-
plan, naar het
levenswijding
Gods.

twijfeld nodig
waling opkomt
noodig om te
meerde leven
zich kan ont-
n, die in dat
e doen komen.
al onze mede-
feiten zijn.
noemen? De
praktijk liggen
op een gegeven
zélf beoefenen,
t alledaagsche,
t zeer bekend
leven zijn voor
thien geen lee-
van datgene,
ten geven; en

ons blad poogt,
te geven; dat
er de gerefor-
l tot elkaar te
wil omvatten.
steenen aan te
de organisatie
een ontwik-
ok een alge-
ijn. Is hij dat
beschouwingen
rein des levens

ns blad ernaar
, wat een mee-
t zijn tijd mee-
Daarom gaven
l een populair-
r de luchtsche-
uitbarsting van
iet Vulkanisme.
een bij uitstek
nisch overzicht
o merkwaardige
n politicus als
en beschouwing
len we (en het
voor ons blad!)
rijgen over het
tgers.....

.....
bladen, die dit
ij eenig ander
en juist in te

kheid van onze

mogen al deze
heid. Heel dat
variëties staat
God, die Zijn
uleidt naar het

centrum. Het is
t. Om deze kerk
uwen naar het

ar ontwikke-

lechts kan wor-
e leden kennen

aan de veranderde verhoudingen noodzakelijk om de kleinhandelsprizen naar beneden te brengen en door prijsverlaging uitbreiding aan het verbruik te geven.

De reële bij consumenten aanwezige voorraden zullen weder gaan stijgen wanneer in breeden kring de overtuiging gaal veldwinnen, dat het laagste punt der depressie bereikt is. Deze nu abnormaal geslonken stocks zullen in dat geval weer vrij spoedig worden aangevuld.

Speculatieve posities zullen dan alleen in grooten omvang worden aangehouden, als de verbeeldingskracht geprikkeld wordt, terwijl de resultante van al die krachten t.w. productie-vermindering, stijging der reële consumptie, der reële voorraden en der speculatieve engagementen zal zijn: een vermindering der voorraden op de fabrieken.

Wij hebben hierbij langer stilgestaan, om het wezen van een crisis en van zijn herstel in eenvoudige woorden weer te geven, daarbij alle complicaties weglatende, doch om tevens duidelijk te maken, dat wanneer men er in slaagt op praktische wijze de speculatieve hartstochten te ontketen, wellicht veel zal kunnen zijn gewonnen. De voorraden op de fabrieken zullen daardoor, zij het ook irrefeel, terugloopen — het productie-apparaat toch kan in vele gevallen niet onmiddellijk in de gestegen vraag voorzien, ook al omdat de harde lessen, die men gehad heeft, tot voorzichtigheid zullen manen — hetgeen prijsstijging veroorzaakt, dus hogere winstmarge, minder werkloosheid..... stijgende koopkracht waardoor de mogelijkheid bestaat, dat uiteindelijk vermeerdering van de reële consumptie en der reële voorraden zijn beslag krijgen.

Nu is een dergelijke ontketening van „gokzucht“ een gevaarlijk experiment, gevaarlijk voor de in verleiding gebrachten speculant, en gevaarlijk voor den te vlug oordeelenden producent, want past men deze politiek toe op een moment, waarop de gehele situatie er nog niet rijp voor is, dan blijft het eindresultaat uit, terwijl de „gokker“ met de verliezen blijft zitten! De meeste „stroppen“ zijn dan slechts voor een gedeelte van de producenten op de speculanten overgeheveld, terwijl ten opzichte van de effecten-posities, de banken hunne „bevroren“ posities eveneens naar den argeloozen particulier hebben kunnen spuien.

Wij gelooven daarom, dat de belangrijke koersstijging der laatste weken hieraan ten grondslag ligt. Eerst werd de disconto-rente in de voornaamste crediteuren-landen, t.w. Amerika, Frankrijk, Zwitserland en Nederland tot resp. 2 pct., 2 pct., 2½ pct., en 2½ pct. teruggebracht..... daarop volgden de reeds in ons vorig overzicht geciteerde onderhandelingen tusschen de Banque de France en de Bank of England inzake de goud-politiek, om de goud-afvloeiingen uit Engeland tegen te gaan... en nu zien wij allerwegen rigoreuze maatregelen genomen om de baissiers tot levering van de in den wind verkochte stukken te forceeren. Een baissier is iemand, die effecten verkoopt, welke hij niet heeft in de hoop, de verkochte stukken later goedkoop te kunnen terugkopen. Hij wacht met de levering der stukken, tot de koper hem maant of hij tracht deze te leenen tegen een min of meer hooge provisie. Moet hij leveren en kan hij de effecten niet leenen, dan dient hij terug te kopen, hetgeen in een terughoudende markt tot krachtige koersstijging leidt. Frankrijk is in die richting voorgedaan, gevolg een beduidend avans in alle linien, Engeland, Amerika en ook Amsterdam volgden en het is wel typeerend voor de situatie, dat de

getuigen van ernstige studie van het vraagstuk, voor welks oplossing „Onze Eeredienst“ de groote lijnen had uitgestippeld op een wijze, die ook voor de thans werkende architecten met kerkbouw-opdrachten van zoo buitengewone betekenis is.

Al kan niet ontkend worden, dat sommige aangegeven richtlijnen, vooral voor de groote-stadskerken, moeilijk in de praktijk gevolgd kunnen worden, mede om economische redenen, toch mag gezegd worden dat in de door Dr. Kuyper aangegeven richting de oplossing van het vraagstuk te benaderen zal zijn.

Wat de laatste jaren ons hiervan hebben doen zien is ongetwijfeld moedgevend.

Verschillende studies, die het onderwerp dat ons bezighoudt betreffen of er verband mee houden zijn in later jaren verschenen, wat als een bewijs moge worden opgevat, dat het vraagstuk van den kerkbouw meer belangstelling in onze kringen had weten te trekken.

In dit verband moge herinnerd worden aan de wijsgeerige studie van Dr. Waterink in 1924 in dit blad verschenen onder den titel „Wijsbegeerte in steen“. Een artikelenreeks, die uiteraard geen beschouwingen over de inrichting van het kerkgebouw kon bevatten, doch voor de bouwmeesters wel zeer interessante vraagstukken t.o.v. de architectuur aansneed.

Van meer direct belang was de uitgebreide studie van architect Wormser in jaargang II en III van „Op den Uitkijk“.

In een reeks artikelen behandelde Wormser het vraagstuk onder den titel „Onze Kerkgebouwen“ en gaf, na een historisch overzicht, beschouwingen

commentaren in Parijs luiden „de stemming was willig door de houding van New-York en Amsterdam“..... in Amsterdam door de houding van „Parijs en New-York“, terwijl Londen schermde met de willigte in andere crediteuren-centra.

De depressie is nog niet ten einde, rest de logische gevolgtrekking, dat de serieuze belegger deze geforceerde koersstijging aan zich moet laten voorbijgaan, terwijl hij, die eenigszins overbelast is juist nu kan profiteeren van de willigte om een deel van zijn engagementen te realiseren. Koopen op dit niveau lijkt ons met de feiten in strijd.

Na deze algemeene beschouwingen willen wij de Amsterdamsche effecten-beurs een kort moment onder de loupe nemen. De geweldige baisse in Philips-aandeelen werd gedeeltelijk gedekt, waardoor de koers talrijke procenten steeg

2 Jan. 1931	31 Jan. 1931
179	224

zonder dat er tastbare veranderingen in den loop van het bedrijf waarneembaar waren. Integendeel een uitgebreid fabrieks-complex schijnt te zijn stopgezet, terwijl de drainage in het aantal werklieden nog steeds voortgang schijnt te vinden.

Ook Unie-levers onttrokken zich niet aan de stijgende tendenz

2 Jan. 1931	31 Jan. 1931
180	198

doch o.i. hier met iets meer reden, omdat het jaar 1930 voor de margarine-industrie niet slecht is geweest, terwijl de vooruitzichten voor de naaste toekomst zich hoopvol doen aanzien.

De suiker-situatie zien wij somber in; wij geven de definitieve aanneming van het Chadbourne-plan weinig kans, zoodat de uitbreking van een formidabel suikeroorlog o.i. slechts een kwestie van tijd is. De onderhandelingen der suiker-leiders gedurende deze maand hebben tot een krachtige koersavans geleid, dat o.i. ongemotiveerd en ongezon kan worden genoemd, en waarop een reactie onvermijdelijk moet volgen.

	2 Jan. 1931	31 Jan. 1931
Handelsvereen. Amsterdam	316	351½
Java-Cultures	237	271
Ned. Ind. Suiker-Unie	138	159
Poerworedjo	23	29½

De olie-verhoudingen blijven uiterst gecompliceerd en al staan wij ook op het algemeen ingenomen standpunt, dat de aandelen Kon. Petroleum Mij. onder alle omstandigheden door haar goed gefundeerde positie, haar geografische risico-verdeeling, haar kundige leiding, die hoofd zullen kunnen bieden aan de stormen, die op haar zullen aanloopen, het neemt niet weg, dat de ongunstige situatie tijdelijk geen goed aan het koersniveau zal doen.

De groote moeilijkheden zijn ontstaan door de tegenstrijdige belangen der kleinere en der grotere Amerikaansche concerns. De grooten zijn het, wat de overproductie en de bestrijding ervan betreft, vrijwel eens, doch de kleinere broeders (die intusschen nog altijd formidabele afmetingen hebben) komen daardoor in de knel. Het zou ons te ver voeren om hierover uit te wijden, zoodat wij slechts moeten volstaan met het constateeren ervan. Dan wil Amerika ook ten opzichte van dit product den invoer belemmeren, vandaar, dat binnenkort voorstellen in den Senaat zullen worden ingediend om de olie-import aan banden te leggen, hetgeen grootendeels een maatregel is tegen de Koninklijke—Shell, die door de Amerikaansche chauvinisten nu eenmaal met een scheef oog wordt aan-

over dit onderwerp, die in hoofdzak aansluiten op de door Dr. Kuyper ontwikkelde gedachten.

Deze artikelenreeks, geschreven op instigatie van de toen pas opgerichte „Christelijke Vereniging van Architecten“ heeft het groote voordeel gehad, dat de aandacht van velen opnieuw op dit belangrijke onderwerp is gevestigd en Kuyper's richtlijnen door deskundige hand op praktische en populaire wijze zijn verwerkt en binnen het bereik van meerdere kerkelijke autoriteiten zijn gebracht.

Het komt ons voor dat Wormser hierin een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot popularisatie van de kerkidee volgens Kuyper's liturgische opvattingen en bij de verdere behandeling van dit onderwerp zal gelegenheid zijn om naar deze studie te verwijzen.

In 1928 en 1929 werden vanwege de „Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme“ congressen gehouden, waarin het vraagstuk van kerkbouw speciaal vanuit den vrijzinnigen gezichtshoek werd bezien.

Hoewel we niet van meening zijn, dat de talrijke geleerde referaten op deze congressen door mannen van naam gehouden, ons ook maar een enkelen stap nader hebben gebracht tot de oplossing, meenden we in dit verband er aan te moeten herinneren, dat ook in dien kring het vraagstuk wel zeer bijzondere belangstelling geniet.

Op die congressen kwam tot uiting de behoefte aan meer „wijding“, meer „karakter“ in de kerkgebouwen, dan de „karakterlooze 19de eeuw“ ons had geschonken, zooals Ds Miedema, de voorzitter der congressen, het in zijn inleiding uitdrukte.

Het zou te ver voeren en we zouden terecht van „afdwaling“ worden beschuldigd, indien we te veel

gezien. Voegt men daarbij den reusachtigen vooruitgang in de techniek, waardoor uit dezelfde hoeveelheid ruwe olie meer dan de dubbele kwantiteit benzine kan worden gehaald dan vroeger.... de stagnatie in den afzet door de bezuinigingen in het automobiel-verkeer en het opleggen ook van talrijke motor-schepen.... de Russische concurrentie, den Roemeenschen strijd om den afzet.... dan is het te begrijpen, dat de naaste toekomst weinig rooskleurig kan worden ingezien.

De royalty-ondernemingen zijn bij een productie-beperking direct het kind der rekening, omdat „charity begins at home“ en de restrictie door de royalty-houders het eerst toegepast wordt bij de olie, waarvoor extra moet worden betaald.

	2 Jan. 1931	31 Jan. 1931
Kon. Olie	286¼	300¼
Taraken	251	266
Alg. Exploratie	85	98½
Shell Union	8¼	10¼
Phillips	15¼	14
Tidewater	7½	8½

Niettegenstaande de komende stormen heeft het koerspeil ook hier gereageerd op de gunstige Januari-stemming, waarover wij uitvoerig in de algemeene beschouwing hebben uitgeweid.

Accoustiek was beter door de gunstige resultaten van het Tonolid Syndicat.... kunstzijde-aandeelen lagen gedrukt door de bijzondere ongunstige verhoudingen in de kunstzijde-industrie, die niet de minste verbetering vertoonen en waardoor de prijsverlagingen niet van de lucht zijn, terwijl de zeer slechte resultaten der Amerikaansche concerns over het vierde kwartaal, voornamelijk in de staal- en auto-industrie, telkens reacties veroorzaken. Het is nog verre van pays en vroe niettegenstaande de uiterlijke willigte, blijven wij de noodige voorzichtigheid aanraden.... het wereldbedrijfsleven staat o.i. nog steeds in mineur.
R.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

De Macedoniër.

Menigmaal hebben wij het genoegen gehad in de rubriek Boekaankondiging de aandacht te vestigen op ons zendingstijdschrift De Macedoniër. Maar wij meenen, dat nu de gelegenheid zich voordoet, in een opzettelijk artikel over dit ons eenig Gereformeerd zendingstijdschrift te spreken.

Immers, bij den nieuwen jaargang wisselde men van uitgever. Van Edzo Venema te Groningen verhuisde men naar N.V. Gebr. Zomer en Keunings Uitgeversmaatschappij te Wageningen. En met deze verhuizing vond in de uiterlijke verschijning nogal eenige verandering plaats.

Wanneer wij De Macedoniër ons eenig zendingstijdschrift noemen, vatte men dit woord niet op in bewonderenden zin, doch als telwoord. Ons Zendingstijdschrift is geen tijdschrift, en wil het ook niet zijn. En al bedoelt De Macedoniër niet te concurreren met De Mededeelingen, van de zijde van „Oogstgeest“ uitgegeven, toch draagt ons Gereformeerd tijdschrift een beslist wetenschappelijk karakter.

Men valle niet over het woord wetenschappelijk! Want dat zou onzen niet-wetenschappelijken ouderling en lid der jongelingsvereniging ertoe nopen,

aandacht aan de gehouden referaten zouden wijden, hoe aantrekkelijk het ook moge zijn.

De verschillende artikelen, zooals ze onder den titel „Religie en Bouwkunst“ bij de Uitgevers-Mij „De Tijdstroom“ in druk zijn verschenen, doen af en toe aan orakeltaal denken, terwijl sommige uitspraken der wetenschappelijke referenten tot tegenspraak uitlokken.

Ter illustratie moge gewezen worden op het oordeel over Calvin's opvattingen t.o.v. de kunst, zooals Dr. Proost dat geeft op bl. 27 van het bovengenoemde boekje in dezen zin: „Zoo was het protestantisme, dat op voorbeeld van Calvin, Gods macht en geweldigheid zag bovenal, vijandig aan de kunst, die bedriegelijk de zinnen bekoorde“.

Merkwaardig is ook een uitspraak van Ir. Gramata: „De Christen gelooft in het hemelsche leven, dat het tegenovergestelde is van het aardsche; niet het lichaam leeft daar, maar de geest“.

Wel bevatten deze referaten ook beschouwingen, waarvan de lezing een bijzonder genoegen is, zoo o.a. die van Just Havelaar over „Symboliek en Kerkbouw“, doch het blijft alles abstract en heeft voor de praktijk uiterst weinig waarde.

Ook Dr. Berlage, die op het congres in '29 het onderwerp behandelde bracht ons weinig verder. De klacht over te weinig „karakter“, te weinig „wijding“ in onze protestantsche kerkgebouwen werd nog weer eens herhaald en uitspraken als: „de bouwkunst is de aesthetische synthese van het maatschappelijk leven en de tempel is de openbaring van den religieuze geest“ mogen heel mooi klinken, ze brengen onze bouwmeesters niet veel verder.

zich van abonneren en lezen te onthouden. En dit zou een verkeerd gevolg zijn van onze kwalificering. Wetenschappelijk moet genomen worden in den zin van vrucht van degelijke studie, en niet in den zin van een vaktijdschrift, dat alleen geschikt is voor vakmensen, deskundigen, miss. dienaren enz.

Bezien wij nu eerst het uitwendige van het tijdschrift.

Ongetwijfeld is er voor het oog een zeer groote verbetering ingetreden. De Macedoniër wordt nu zeer royaal uitgegeven, in dezelfde grootte als Op den Uitkijk b.v. Daarbij wordt het op fijn glimmend papier gedrukt, zoodat het opnemen van illustraties mogelijk is geworden.

Vergelijkt men de oude uitgave met de nieuwe, dan blijkt echter, dat niettegenstaande de zeer groote uitgave de inhoud niet meerder werd. Immers, het wordt veel verder uit elkander gedrukt, en ook is de witte marge op zij en van boven en van onder heel ruim genomen.

Al wint het blad door deze uitgave in aesthetischen zin, toch vragen wij ons af, of dit wenselijk was. Immers, de prijs is nu ook verhoogd van f4 tot f5 per jaar. Dit is volstrekt niet te hoog, eerder het tegendeel; maar nu men beproeven wil den lezerskring te gaan uitbreiden, had men niet den abonnementsprijs f1 moeten verhoogen. De Macedoniër is toch een heel ander blad dan Op den Uitkijk; ik vrees, dat dit uit het oog verloren werd in dien zin, dat men het extra mooi heeft willen maken.

Vergelijking met de oude uitgave leidt ook tot de meening, dat wij in een enkel opzicht achteruit zijn gegaan.

Wij missen toch een inhoudsopgave van dit nummer. Ook schijnt het, alsof het een geheel nieuw tijdschrift is, want er wordt niet gezegd, welke jaargang het is. En is dit nummer wel goed gecorrigeerd? Wij vonden verscheidene drukfouten, vooral aan het einde. En het artikel „De Godsnaam op Soemba“, is volgens zijn inhoud niet van de hand van ds Pol, zooals er boven staat, maar van ds D. K. Wielenga; trouwens, er had dan ook moeten staan ds D. Pol.

In alle opzichten is de verandering dus geen verbetering geworden. Ook kunnen wij de oranje strepen op den omslag niet mooi vinden.

Hoofdzakelijk blijft echter de inhoud.

En deze achten wij weer voortreffelijk. Jammer is voorzeker, dat de redactie zoo weinig medewerking heeft van de zondingsarbeiders in Indië. Wij weten wel, dat die arbeiders overstelpt worden door werk, en ook veel correspondentie hebben met de zondende kerken; misschien, dat de blaadjes „Uit Keboemen“ enz. mee de oorzaak zijn. Toch zou het den lezers van De Macedoniër zeer verblijden, als uit Indië zelf meer artikelen kwamen. De arbeiders op Soemba maken een gunstige uitzondering.

De redactie merkt in een voorwoord op, dat dr F. L. Bakker, dr H. A. van Andel en mevr. Van Andel—Rutgers de toezegging deden, zoo nu en dan copie te zullen leveren; dit zal niet anders dan gewaardeerd worden; dr van Andel schrijft zoo, dat om den inhoud en vorm beide zijn artikelen op hoogen prijs worden gesteld; en dat geldt voor de anderen ook.

Dit eerste nummer van den „zoveelsten“ jaargang begint met een „Zondings-overzicht“ van de hand van ds D. Pol. Ditmaal is Midden-Java ten Zuiden aan de beurt; een volgend maal komt Soemba.

Reeds vanwege dit artikel is De Macedoniër waard gelezen te worden. Men moet toch op de hoogte blijven! Het werk der zending is levend en groeit; gedurig treden veranderingen in. Zulk een overzicht, als ds Pol gaf, doet ons in een kort bestek zien, hoe het op het zondingsveld staat.

Het zou de moeite loonen eens de verschillende zondingsvelden te vergelijken. Nog gemakkelijker zou dit vallen, indien bij een volgend overzicht ook werd opgenomen een statistiek der kerken, die de zondende kerken steunen. Nemen wij Friesland eens ten voorbeeld; in het artikel staat, dat het getal bewoners van de beide zondingsvelden Keboemen en Wonosobo bedraagt 700.000 op een oppervlakte van ongeveer 24 vierk. geogr. mijlen; laat men hier eens tegenover plaatsen het getal bewoners van Friesland en de grootte van deze provincie; voorts ook het getal bewoners van Friesland en de grootte van deze provincie; voorts ook het getal leden der Gereformeerde kerken, die deze beide velden hebben te verzorgen. En al moet men niet teveel waarde hechten aan cijfers, zij kunnen ons toch onderwijzen, en dienen voor het maken van vergelijkingen.

In het artikel „De Godsnaam op Soemba“, weerlegt ds D. K. Wielenga een artikel van ds Lambooy, waarin deze had voorgesteld voor God den naam Marapoe te gebruiken.

Met belangstelling hebben wij beider artikelen gelezen. Het schijnt ons toe, dat de bezwaren van ds D. K. Wielenga tegen het gebruik van den naam Marapoe welgegrond en steekhoudend zijn. En wij zijn zeer nieuwsgierig naar hetgeen ds Lambooy hiertegen zal opmerken. Vooral het gevaar van syncretisme moet niet worden onderschat.

Hoe blijkt uit dit artikel, welke moeilijkheden

onze zondingsarbeiders hebben te overwinnen! Menigeen zal denken: och, de naam God wordt eenvoudig vertaald in het Soembaneesch, gelijk men dezen naam ook vertaalt in 't Engelsch of Fransch. Maar men leze dit artikel, en men ziet, dat dit vertalen met buitengewone moeilijkheden gepaard gaat. God geve onzen arbeiders veel wijsheid ook in het kennen en verstaan van de talen der menschen, onder wie zij werken!

„Saecularisme“ is een artikel door ds Pol geschreven. In deze rubriek hebben wij kort geleden aan ditzelfde onderwerp een artikel gewijd. Wat ds Pol schrijft, is zeer oriënteerd; maar op de middelen, om het te overwinnen, gaat ds Pol in dit artikel niet dieper in.

Zeer ad rem is zijn beroep op een herinneren aan het waarschuwend woord van Prof. Grosheide tegen het modernisme in de internationale zondingsbeweging. „Men arbeidt dan vooral aan de maatschappelijke verheffing der heidensche en Mohammedaansche volken. Een prachtig ding ongetwijfeld. Maar het is treurig, als de zending meer belangstelt in de opheffing der poenale sanctie, dan in de prediking van het Evangelie“.

Wij onderschrijven ook gaarne de opmerking van ds Pol: „De zending heeft zich te onthouden van al die dingen, die geen zending zijn, en zich bij de vervulling van haar roeping vast te houden aan Gods Woord en de beginselen van dat Woord“. Maar daarmee is men natuurlijk niet klaar. De moeilijkheid is juist, welke dingen zending zijn en welke niet; laten wij als voorbeeld noemen het „werkhuis“ van ds Merkelijn te Magelang; is dat nu eigenlijke zondingsarbeid, of maatschappelijk werk? En wat men op Soemba wil doen, tot verheffing van het volk, moet dat als „niet behoorend tot het eigenlijke zondingswerk“ worden afgewezen? Waar ligt de grens tusschen de zending en niet-zending? Gaarne zouden wij De Macedoniër hierover eens hooren. Men kan het in principe volkomen met elkander eens zijn, terwijl toch in de toepassing heel veel verschil openbaar wordt.

De Velders vervolgt zijn artikelenreeks uit den vorigen jaargang, over „Jodendom en Jodenheid“; interessant.

In „Van mijn Uitkijk“ verzamelt ds Pol weer verscheidene belangrijke stukjes. Hij wijst o.a. de aandacht op een oordeel van ds Jongeleen over onze synode van Arnhem en de zondingszaken; en vraagt dan, of ds Jongeleen de lezers van „Uw Koninkrijk kome“ ook eens zijn meening geve over het synodaal besluit inzake de aansluiting bij den Nederl. Zondingsraad. Nu, ieder zijn smaak, maar het schijnt ons toe, dat er weinig reden is, om dit besluit zoo aan te prijzen als model; wij wezen in deze rubriek eenigen tijd geleden op het tweeslachtige van dit besluit; en wij vreezen, dat ds Jongeleen ook niet veel goeds ervan zal kunnen zeggen.

Vatten wij alles nog in een enkel woord tezamen, dan spreken wij onze groote waardeering uit voor De Macedoniër, en bevelen dit zondings-tijdschrift hartelijk aan, in het bijzonder aan onze kerkenraden, jongelings- en jongedochtersverenigingen enz.

J. D. W.

„Premillennianisme“.

Het „Premillennianisme“, de leer van het duizendjarig rijk, staat in Amerika midden in de belangstelling. Dr Rutgers promoveerde er over aan de V. U.

Nu krijgt het „Pre“ nogal aanvallen.

Dr H. Beets geeft in „De Heidenwereld“ aldus enkele opmerkingen:

En toch verwondere men zich niet omtrent dit of tensief. Er staat ons Gereformeerden te veel op 't spel met het aannemen der „Pre“ proposities betreffende Christus' Koningschap en het essentieel verschil tusschen Israël en de Gemeente, benevens de andere inferenties.

En soms doet men iemand inderdaad staan gapen van verbazing wat de Uitleg of Inlegkunde betreft. Zoo lezen we in „Grace and Glory“, Sept. 1930, een artikel sprekend over den dood van Stefanus (Hand. 7). Na zijne prediking zag Stefanus, vol zijnde des Heiligen Geestes, en de oogen houdende naar den hemel, de heerlijkheid Gods, en Jezus staande ter rechterhand Gods.

„Nu“, zegt de bijbelverklaarder in „Grace and Glory“ (niemand minder dan Dr M. R. de Haan), „dat was eens opmerkelijke zaak. Ons wordt ergens elders in de Schriften verteld, dat toen Christus ten hemel opgevaren was, Hij nederzat ter rechterhand Gods. Maar Stefanus ziet de hemelen geopend en Christus staande. Hij had gezeten, maar nu staat Hij. Wat beteekent dit?“ En Dr De Haan verklaart dit, dat Christus gered stond, met de hemelen geopend, om met een geroep naar te dalen uit den hemel, met de stem der Archangels en met de bazijn Gods, om het koninkrijk in Israël wederom op te richten. We lezen: „Welk een oogenblik! Israël is in de balans. Als Israël accepteert, komt Christus oogenblikkelijk terug om Zijn Koninkrijk in gerechtigheid op te richten, en Israël zou dan de zendingmatie der wereld zijn om de heidenen tot de voeten van Christus te brengen“. Israël wou echter niet

luisteren. De Joden slopten hunne ooren en steengden Stefanus. Wat gebeurt er nu? „De hemelen worden wederom gesloten“, zoo wordt ons geleeraard, „en de Heere zet Zich weder neder, totdat de volheid der heidenen ingaat“.

Ons dunkt, met zulke exegese, die alle heilsfeiten en heilsplannen op losse schroeven zet, moeten de „Pre“ broeders zich niet verwonderen als mannen, die de oude Geref. waarheid liefhebben, zich gedrongen gevoelen om een woord van verweer de wereld in te zenden, zooals nu telkens gebeurt door de boven genoemde schrijvers.

Gelijk ook Dr Rutgers deed, Grundy Center's nieuwe president. Naar de beloofde recensie van dien boek over het „Pre“ hebben we telkens te vergeefs in de „Bereër“ gekeken. Er was beloofd, dat de jonge doctor er niet zonder kleerscheuren zou afkomen. We zijn benieuwd wat er van die profetie komt. Wellicht ware 't beter geweest, dat Br. Bultema-zich wat zachter had uitgedrukt.

Van „Grace and Glory“ gesproken, trof het ons meer dan eens met welk minachtend handgebaar men zoo maar op eens een tegenstander in een hoekje tracht te zetten. Zoo lezen we in het Septembernummer, dat aan Prof. Blekkink wordt toegeschreven het voorstellen van „the usual jumble of Post-millennarian nonsense“, terwijl „Post“ genoemd wordt de eerste stap naar het Modernisme toe. Dr Blekkink en zijne medestanders verstaan Gods programma voor deze bedeeeling niet. Het uitreiken van dit certificaat van onkunde gaat gepaard met betuiging van liefde voor Dr B. als Christen broeder, en dan komt als een Parthische pijl het volgende: „Nothing has pained me so much as the way he was unceremoniously put on the shelf to give way to a man who after a few years as president of the Seminary, forsakes his job for a better one in a rapidly modernizing Seminary in the East“. Waarom, zoo vragen we den schrijver, zulke persoonlijke, kwetsende dingen geschreven? Zou dat wel in den geest wezen van den Christus die—let wel, niet alleen op komst is—maar ook nu met ons, al de dagen, die ook ziet, als over onze schouders heen, wat wordt geschreven in een kranten-artikel? We vragen slechts.

J. W.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Kollumerpomp: Cand. F. Boonstra te Zuidwolde (G.). Oostburg: Cand. Th. P. Potma te Naaldwijk.

Aangenomen naar:

Wolfeze: F. H. van Loon te Haarlemmermeer-Slaterweg. Zwartebroek: Cand. J. R. Sybrandy te Stiens.

Bedankt voor:

Boornbergum, Genemuiden, Hoogersmilde, Kollumerpomp, O. en N.-Wetering, Rhooen, Vinkeveen en Zuilichem: Cand. J. R. Sybrandy te Stiens.

Afscheid van:

Soest: J. v. d. Meulen. Tekst: Luc. 12:35—37.

Overleden:

4 Februari: G. H. van Kasteel, emer. pred., Ermelo, 80 jaar.

Candidaten tot den H. Dienst.

Door de Classis Rotterdam der Geref. Kerken zijn na praeparatoir examen beroepbaar verklaard bij de Geref. Kerken de heeren P. Klapwijk en P. J. Luyendijk, beiden Theol. cand. aan de Vrije Universiteit en beiden wonend te Berkel (Z.-H.), Klapwijkse weg 50.

Beide heeren zijn bereid de Kerken des Zondags in de prediking te dienen, terwijl de heer Klapwijk terstond bereid is een eventueel beroep in overweging te nemen.

— De Classis Drachten heeft peremptoir geëxamineerd en met algemeene stemmen toegelaten tot de bediening des Woords en der Sacramenten den heer J. Hartkamp, Theol. cand. te Zutphen, beroepen predikant der Geref. Kerk te Oudega (Small.). De intrede te Oudega is bepaald op Zondag 8 Maart a.s. Als bevestiging hoopt op te treden Ds D. Prins, van Donkerbroek.

— De Classis Hallum der Geref. Kerken heeft na peremptoir examen toegelaten tot de bediening van Woord en Sacramenten den heer A. de Ruiter, candidaat te Giesendam en beroepen predikant te Oude Bildt.

Met Emeritaat:

De Classis Bolsward der Geref. Kerken heeft aan Ds J. op 't Holt, na 40-jarige ambtsbediening, eervol emeritaat verleend.

Kerkbouw.

De Kerkeraad van de Geref. Kerk te Rijnsburg heeft besloten over te gaan tot den bouw van een hulpkerk met plan. 600 zitplaatsen.

Evangelisatie.

Te Warga (Fr.) werd voor de Evangelisatie, die door de classis Leeuwarden der Geref. Kerken aldaar wordt gedreven, in een samenkomst onder leiding van Ds G. Melle van Wartens (aan welke kerk de Evangelisatie te Warga weldra zal worden overgedragen) een keurig gebouw aan den hoofdweg in gebruik genomen, waarbij verschillende toespraken werden gehouden.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Tussel te:

Nieuwpoort: P. de Groot te Amersfoort en J. de Bruijn te Baarn. Vlaardingen: J. Reesink te Noordeloos en P. de Smit te Utrecht.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Nieuwkerk a. d. IJssel: M. Holman te Krabbendijk. Vlaardingen: J. Vreugdenhil te Bruinisse.

de machtig-groote groe-onzen tijd.geïsoleerd,weer gezeg-als een zu

Zoo zienreformatie-leven van

Alle leve-industrie,-worden, in-ende, met-leven har-openbarin-Daarom

ideaal: „v-Ja, dan-Niet van-Voorzie-Maar di

de vijand-zichtigheid-met een-heid, die-roeping

In dit li-de kerk d-voor heel-

Maar dy-ontwikkele-worden g-met alle e-en als w-standers-Woord ve-gaan; en-hart wijde-geestelijke